

2001. május - **Az utóbbi néhány évtizedben a magyar mezőgazdasági gépgyártás is jórészt áldozatául esett a struktúraváltásnak és a magánosításnak.** Az

alapításának centenáriumát éppen tavaly ünneplő Hoffher gyár már csak „emlékeiből” él. A hazai traktorgyártás legendáját ápoló kitűnő magyar szakembergárda álmodozik ugyan arról, hogy lesz még egyszer magyar földön magyar traktor, a jelek nem erre utalnak.

Az élet pedig nem áll meg, mezőgazdaságunk nem csatlakozhat rozzant, nullán túl leírt gépparkkal az Európai Unióhoz. Ezt felismerve az agrárkormányzat évről évre jelentős támogatást biztosított a föld művelésével foglalkozó gazdáknak és gazdálkodó szervezeteknek. A tendenciát jól érzékelteti az alábbi táblázat, amely az elmúlt években a mezőgazdasági gépekre és eszközökre fordított összegek alakulását mutatja: 2001-ben a az új gépek vásárlására (és lízingelésre) rendelkezésre álló támogatás 15,5 milliárd forint, amiből arra következtetünk, hogy idén is mintegy 60 milliárd forintnyi gépberuházás valósul meg - mondja dr. Kocsondi Csaba, az FVM szaktanácsadója. A szakértő véleménye szerint lényegesen rontja a komparatív gazdasági előnyünket, hogy a hazai mezőgazdasági gépállomány zömét még ma is az alacsonyabb műszaki színvonalat képviselő kelet-európai gyártmányok teszik ki. A nyugati termékek nem csupán a technikai szempontok alapján képviselnek magasabb színvonalat, hanem a káros égéstermékek alacsony kibocsátása és a pontos vegyszeradagolás környezetvédelmi követelményeinek is eleget tesznek.

Magyarország traktorellátottsága a világátlaghoz közel áll: 100 ha területre 1,64 erőgép jut, ami traktoronként 60 hektár megművelendő területet jelent. Az EU traktorsűrűsége ugyanakkor 7 erőgép/100 ha, tehát egy traktorra csak 15 hektár mezőgazdasági terület jut. Egyik legfontosabb agrárpolitikai célkitűzésünk, hogy a 100 hektárra jutó traktorok számát a jelenlegi kétszeresére növeljük. Ez még mindig csak 55-60 százalékát jelenti az EU-s átlagnak - teszi hozzá a szakértő.

E cél elérése érdekében ebben az évben is jelentős összegű támogatási előirányzatot biztosított az agrártárca mezőgazdasági erő- és munkagépek, technológiai berendezések vásárlására illetve lízingelésére. -A korábbi évek gyakorlatához hasonlóan ebben az évben is automatikus rendszerben biztosítjuk a végleges költségvetési fejlesztési juttatást illetve a pénzintézettől felvett egy éven túli lejáratú beruházási hitelhez a kamattámogatást - magyarázza dr. Kocsondi Csaba.

A támogatások igénybevétele a 15/2001.(111.3.) számú FVM rendelet III. fejezetének 235.-243.§-ai /kérelem alapján igényelhető támogatások / alapján lehetséges.

A gyakorlati teendőkről dr. Becz Miklóst, az FVM Földművelésügyi Hivatalok Főosztálya vezetőjét kérdeztük.

- A földművelésügyi hivatalok munkatársai először is azt vizsgálják, hogy a jelentkező természetes személy illetve cég (új típusú szövetkezet) saját gazdasága céljára igényli a támogatást vagy bér munkát is óhajt teljesíteni. Egyéni gazdálkodók esetében megfelelő nagyságú művelhető területtel kell rendelkezni. Az igénylőnek nem lehet köztartozása, és azt is megnézik, hogy korábban milyen támogatásokat kért.

Támogatást kérhetnek azok a gazdálkodók, akik növénytermelési, kertészeti, állattenyésztési, erdő- és vadgazdálkodási valamint halászati tevékenységet folytatnak, továbbá azok, akik mezőgazdasági vízszolgáltatással, gépkölcsönzéssel, bér munka vállalásával foglalkoznak. Az igénylő jól teszi, ha előzőleg alaposan tájékozódik a számításba vehető gépekről és a megvásárolni kívánt eszközök irányait a katalógusban tanulmányozza. Ez az árlista

hozzáférhető az FM hivatalokban és a falugazdászoknál. A forgalmazó cégek árajánlatának birtokában célszerű felkeresni a hivatalt, és ott kitölthető az igénylő lap. A földművelésügyi hivatal ellenjegyzí az igénylést, és ennek birtokában lebonyolítható a vásárlás. A számlával ismét fel kell keresni a hivatalt, ahol regisztrálják az igényt és kiállítják az igazolást a támogatáshoz. Mindezekkel fűlszerelkezve kereshető fel az illetékes adóhatóság a támogatás igényléséhez. Az egész ügylet mintegy két hét alatt le bonyolítható.

A főosztályvezető elmondta, hogy olyan géphez is igényelhető támogatás, amelyik nem szerepel a listán, de ebben az esetben az FVM Műszaki Intézetével minősíttetni kell a masinát. A támogatási rendszer sávós rendszerben működik. A családi vállalkozások termelőeszközhöz jutását nagyobb arányú támogatással segítik. Ha az adott évben a vásárlás értéke nem haladja meg a 10 millió forintot, akkor 30 százaléknvi támogatás igényelhető. 10-50 millióig a támogatás 25%-nyi, míg az ennél nagyobb értékű vásárlás esetén csak 20 százalék a támogatás aránya. A technológia-váltás elősegítésére 50 millió forintig szintén 30%-os a támogatási arány.

Ugyanilyen mértékű támogatást igényelhetnek a gépszövetkezetek is.

Az igénybe vehető támogatás felső határa egy évben 40 millió forint.

A rendelkezésre álló adatok szerint az elműlt évben a vásárolt erőgépek több mint 83 % - át a traktorok tették ki, és mintegy 10 % volt az arató-cséplő gépek aránya. A munkagépek között az állattartó telepek gépei több mint 27%-ot tettek ki, és 25 % a talajművelő gépek aránya. 11-12 %-ot tettek ki a betakarító és a permetező gépek. A vásárolt gépek több mint 42 %-a hazai gyártmány, 33 %-a nyugati eredetű, csaknem egynegyedük pedig keleti-európai országokból származik. Az árviszonyokat jól érzékelteti, hogy az egyharmadnyi nyugati gép a beruházási összeg több mint kétharmadát tette ki.

Az április elején megrendezett AGRO+MASH EXPO egyik kiállítója elmondta, hogy a verseny, leszorítja az árakat. Ez jó hír a vásárlóknak, hiszen a gépek átlagéletkora csökkenthető. A csaknem kétszáz gyártó és forgalmazó termékeit bemutató kiállításon dr. Tamás Károly, az FVM lekűszűnő közigazgatási államtitkára megjegyezte, hogy érdemes volna napirendre tűzni a hazai mezőgazdasági és erőgépgyártás újraindítását. **Zétényi Zoltán**